

אמר ליה שלחני כי עלה השחר, מטא זמנא לשפחא שבחא דקודשא ברין הוא, ולא תפנשא. ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני, אם תברכני מיבעי ליה, מאי אם ברכתני. אלא אמר ליה יעקב, ודאי אפא ברין לי אינון ברקאן דבעא לברכא לעשו, ומסתפינא מנה, על אינון ברקאן, אי אודית עליהו, (א) אי לאו, או תשתכח עלי מקטרגא בגיניהון.

מיד אמר ליה, ויאמר לא יעקב ויאמר עוד שמך. מאי קאמר ליה, אלא הכי קאמר ליה, לאו בחפימו, ולאו בעוקבא (דלף), רווחת לאינון ברקאן, לא ויאמר עוד שמך יעקב, דהא לאו בעוקבא הוה, כי אם ישראל, ישראל ודאי אודי עליך, ומניה נפקו ברקאן, בגין דאנת אחיד ביה, ועל דא, אנא וכל שאר אוכלוסין, אודינא עליהו.

כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל, עם אלהים פל אינון דאתין מסטרא דדינא קשיא. ועם אנשים, דא עשו ואוכלוסין דיליה. ותוכל, יכילת להון, ואינון לא יכלין לך. ולא שביק ליה יעקב, עד דאודי ליה על אינון ברקאן, הדא הוא דכתיב ויברך אותו שם.

תא חזי, בשעתא דסליק נהורא, אתכפין כל אינון מארי דדינין, ולא משתפחי, ופנסת ישראל משתעי ביה בקודשא ברין הוא. וההיא שעתא עידן דרעוא הוא לכלא, ואושיט לה מלפא ולכל אינון דמשתפחי עמה, שרביטא דחוטא דחסד, לאשתפחא בשלימו במלפא קדישא, והא אתמר.

תא חזי, בשעתא דקודשא ברין הוא אשתכח בה בפנסת ישראל, באינון זמנין דאשתכח עמה, והיא מתערת רעותא לגביה בקדמיתא,

אמר לו, שלחני כי עלה השחר, הגיע הזמן לשפח את שכחו של הקדוש ברוך הוא ולהתפנס. ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני. אם תברכני הנה צריך להיות! מה זה אם ברכתני? אלא אמר לו יעקב, ודאי שאפא ברך אותי אותן הברכות שרצה לברך את עשו, ואני פוחד ממך על אותן הברכות, אם תודה לי עליהן (א) אם לאו, או שימצא עלי מקטרג בגללם.

מיד אמר לו, ויאמר לא יעקב ויאמר עוד שמך. מה אמר לו? אלא כך אמר לו, לא בהתחכמות ולא בעקבות (שלך) הרווחת את אותן הברכות, לא ויאמר עוד שמך יעקב, שהרי לא בעקבות זה הנה, כי אם ישראל, ודאי ישראל הודה עליך וממנו יצאו הברכות, משום שאתה אחוז בו, ועל זה אני וכל שאר האוכלוסין הודינו עליהן.

כי שרית עם אלהים ואם אנשים ותוכל. עם אלהים - פל אותם שבאים מצד הדין הקשה. ועם אנשים - זה עשו והאוכלוסים שלו. ותוכל - יכלת להם, והם לא יכלו לך. ולא עזב אותו יעקב עד שהודה לו על אותן הברכות. זהו שפתיב ויברך אותו שם.

בא ראה, בשעה שעלה האור, נכנעים כל אותם בעלי הדינים ואינם נמצאים, וכנסת ישראל מספרת עם הקדוש ברוך הוא. ואותה השעה היא עת רצון לכל, ומושיט לה המלך ולכל אותם שנמצאים עמה שרביט של חוט של חסד, להמצא בשלמות עם המלך הקדוש, והנה נתבאר.

בא ראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא נמצא עם פנסת ישראל, באותם הזמנים שנמצא עמה, והיא מעוררת רעותא אליו,

בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמוֹשַׁכְתָּ אוֹתוֹ אֵלַיָּהּ
בְּרֵב חֲבֵה וּתְשׁוּקָה, אֲזַמְתַּמְלֵאת
מִצַּד הַיָּמִין, וְכַמָּה אוֹכְלוֹסִים
נִמְצָאִים בְּצַד הַיָּמִין בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת. וּכְשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מַעִיר חֲבִיבוֹת וְרִצּוֹן בְּרֵאשׁוֹנָה,
וְהִיא מַעִירָה אַחַר כֵּן, וְלֹא בְּזִמְנָן
שֶׁהוּא מַעִיר, אֲזַי הַכֹּל נִמְצָא בְּצַד
הַנִּקְבָּה, וְהַשְּׂמַאל מִתְעוֹרֵר, וְכַמָּה
אוֹכְלוֹסִים עוֹמְדִים וּמִתְעוֹרְרִים
בְּצַד הַשְּׂמַאל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. כֵּן
גַּם כְּתוּב, (וְדוּ שְׂכָתוֹב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ
וַיִּלְדָּה זָכָר וְגו'. מָה הַטַּעַם?
שְׁנֵינֵינוּ, הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן נִמְצָא כְּמוֹ
הָעוֹלָם הָעֶלְיוֹן, וְזֶה כְּדוּגְמָא שֶׁל
זֶה.

וְעַל זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר
זָכָר אוֹ נְקֵבָה, שְׂיִמְצָא רִצּוֹן
בְּעוֹלָם. וּבְכָל צָרִיף אָדָם לְהַדְּבִיק
רִצּוֹן לְמַעַלָּה אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׂיִמְצָאוּ רִצּוֹנוֹת בְּעוֹלָם.
אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם
יּוֹדְעִים לְהַדְּבִיק אֶת רִצּוֹנָם אֶל
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, עֲלֵיהֶם כְּתוּב,
(דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבִיקִים בְּה'
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

אָדָם כִּי יִהְיֶה כְּעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת
אוֹ סַפְחַת אוֹ בְּהֶרֶת וְגו'. רַבִּי
יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר א) אֶל
תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׂחַרְחֶרֶת שְׂשׁוּפְתַנִּי
הַשֶּׁמֶשׁ. הַפְּסוּק הַזֶּה נִתְּבָאֵר, אֲבָל
בְּשִׁעָה שֶׁהַלְבָּנָה מִתְּכַפֶּסֶת בְּגִלּוֹת,
הִיא אוֹמְרָת, אֶל תִּרְאֵנִי. לֹא שֶׁהִיא
מִצְוָה שֶׁלֹּא לִרְאוֹת אוֹתָהּ, אֲלָא
מִשּׁוּם שֶׁהִיא רוֹאָה אֶת תְּשׁוּקַתְּם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵלַיָּהּ, לִרְאוֹת אֶת
אוֹרָהּ, הִיא אוֹמְרָת אֶל תִּרְאֵנִי, לֹא
תִּיכְלוּ לִרְאוֹת אוֹתִי. אֶל תִּרְאֵנִי
וְדֹאֵי. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׂאֵנִי
שְׂחַרְחֶרֶת, מִשּׁוּם שְׂאֵנִי בְּקִדְרוֹת.
מָה זֶה שְׂחַרְחֶרֶת? שְׂחַרְחֶה הִנֵּה
צָרִיף לְהֵיוֹת! אֲלָא שְׂפִי קִדְרִית,

וּמוֹשַׁכְתָּ לִי לְגַבָּה, בְּסִגְיֹתוֹת חֲבֵתָא
וְתִיאוּבְתָא, כְּדִין אֲתַמְלִיא מִסְטָרָא דִּימִינָא,
וְכַמָּה אוֹכְלוֹסִין מִשְׂתַּפְּחִי בְּסְטָרָא דִּימִינָא,
בְּכֻלְהוֹ עֲלָמִין. וְכַד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֵר
חֲבִיבוֹתָא וְרַעוּתָא בְּקִדְמִיתָא, וְהִיא (דף מה ע"ב)
אֲתַעֵרֶת לְבִתְרָה, וְלֹאוּ בְּזִמְנָא דְאִיהוּ אֲתַעֵר, כְּדִין
כֹּלָא בְּסְטָרָא דְנוּקְבָא אֲשַׁתְּכַח, וּשְׂמַאלָא
אֲתַעֵר, וְכַמָּה אוֹכְלוֹסִין קִיִּימִי וּמִתְעַרִי בְּסְטָרָא
דְשְׂמַאלָא בְּכֻלְהוֹ עֲלָמִין. כְּהִיא גְּוֹוֹנָא
כְּתִיב, (נ"א הָרָא הוּא דְכְּתִיב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה
זָכָר וְגו'. מָאֵי טַעְמָא. תְּנִינָן, עֲלָמָא תַתָּא
כְּגוֹוֹנָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה אֲשַׁתְּכַח, וְדֹא כְּדוּגְמָא
דְדָא.

וְעַל דָּא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹזֵר דְכָר אוֹ נּוּקְבָא,
לְאֲשַׁתְּפַחָא רַעוּתָא בְּעֲלָמָא. וּבְכֻלָּא בְּעִי
בַר נֶשׁ לְאֲתַדְּבַקָא רַעוּתָא לְעֵילָא לְגַבֵּי קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לְאֲשַׁתְּפַחָא רַעוּן בְּעֲלָמָא. זְכָאָה
חִוְלָקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵינָא, דְּאֵינּוּן יְדַעִין לְאֲדְבַקָא
רַעוּתָהוֹן לְגַבֵּי מַלְכָּא קִדְשָׁא, עֲלֵייהוּ כְּתִיב,
(דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבִיקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם
הַיּוֹם.

אָדָם כִּי יִהְיֶה כְּעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפְחַת אוֹ
בְּהֶרֶת וְגו'. (ויקרא יג) רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח
וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) אֶל תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׂחַרְחֶרֶת
שְׂשׁוּפְתַנִּי הַשֶּׁמֶשׁ, הִיא קָרָא אֲתַמְרָה, אֲבָל
בְּשִׁעָתָא דְסִיְהָרָא אֲתַכְּפִיא בְּגִלּוֹתָא, הִיא
אֲמָרָה, אֶל תִּרְאֵנִי. לֹאוּ דְאִיהִי פְקִידַת דְלָא
לְמַחְמִי לָהּ, אֲלָא בְּגִין דְאִיהִי חֲמַת תִּיאוּבְתָא
דִּישְׂרָאֵל לְגַבָּה, לְמַחְמִי נְהוּרָהָא, הִיא אֲמָרָת
אֶל תִּרְאֵנִי, לֹא תִיכְלוּן לְמַחְמִי לִי. אֶל תִּרְאֵנִי
וְדֹאֵי. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין שְׂאֵנִי שְׂחַרְחֶרֶת, בְּגִין
דְאֵנָא בְּקִדְרוּתָא.

מָאֵי שְׂחַרְחֶרֶת, שְׂחוּרָה מִיבְעִי לִי. אֲלָא, תְרִין קִדְרוּתֵי, חַד שְׂשׁוּפְתַנִּי

אחת - ששזפתני השמש, שהסתלק ממני השמש להאיר לי ולהסתכל בי, ואחת - שפני אמי נחרו בי.

ששזפתני?! שזפתני היה צריך להיות! אלא רמז הוא רומז, בשש. שכאשר מאיר השמש, בששה אורות הוא מאיר, וכשמסתלק, כל אותם ששת האורות מסתלקים. בני אמי - אלו הם שבאים מצד הדין הקשה. נחרו בי, כמו שנאמר נחר גרוני. זהו שכתוב (איכה ה) על צוארנו נרדפנו. שכאשר היו ישראל נכנסים לגלות, היו הולכים ודיהם מהדקות לאחור, ורחים על צוארם, ולא יכלו לפתח את הפה.

שמוני נטרה את הפרמים, ללכת לגלות, לשמר את שאר העמים בשביל ישראל. פרמי שלי לא נטרתי, שהרי לא יכלתי לשמר אותם ככראשונה. כראשונה שמרתי את פרמי שלי, וממנו נשמרו שאר הפרמים. עכשו אני שומרת את שאר הפרמים בשביל פרמי שלי שיהיה שמור ביניהם. רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. כשהגיעו לשדה אחת, ראו עץ אפרסמון אחד בצד ימין הדרך. אמר רבי יוסי, עטיפה של עשן מצויה בעינים, אין לנו רשות לראות בשמחה מיום שחרב בית המקדש.

פתח ואמר, (תהלים כד) לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה. פיון שאמר לה' הארץ ומלואה, למה תבל ויושבי בה? וכי תבל איננה מן הארץ? אלא כן אמר, לה' הארץ ומלואה - זו הארץ הקדושה, שנקראת עץ החיים. תבל ויושבי בה - אלו שאר הארצות, כמו שנאמר (שם ט) והוא ישפט תבל בצדק, שתבל תלויה בצדק, והפל דבר אחד.

השמש, דאסתלק מני שמשא, לאנהרא לי, ולאסתכלא בי. וחד דבני אמי נחרו בי.

ששזפתני, שזפתני מיבעי ליה. אלא רמז הוא דקא רמיז, בשש. דכד נהרא שמשא בשש נהורין נהיר, וכד אסתלק, כל אינון שית נהורין אסתלקו. בני אמי, אלין אינון דאתיין מסטרא דדינא קשניא. נחרו בי, כמה דאת אמר (תהלים ט) נחר גרוני, הדא הוא דכתיב, (איכה ה) על צוארנו נרדפנו דכד הו עיילין ישראל בגלותא, הו אזלי ידיהו מהדקן לאחורא, וריחיין על צואריהון, ולא יכילו לאפתחא פומא.

שמוני נטרה את הפרמים, למהך בגלותא, לנטרא לשאר עמין בגינהון דישראל. פרמי שלי לא נטרתי, דהא לא יכילנא לנטרא להון פד בקדמיתא. בקדמיתא נטירנא כרמי שלי, ומניה אתנטרו שאר פרמין. השתא נטירנא שאר פרמין בגין פרמי שלי דלהוי נטיר ביניהו.

רבי חייא ורבי יוסי הו אזלי באורחא, פד מטו חד בי חקל, חמו חד דפטירא דקיטפא בין ארחא לסטר ימינא. אמר רבי יוסי, עטיפא דקוטרא בעינין שכיח, לית לן רשו למחמי בחדוותא, מיומא דאתחריב בי מקדשא.

פתח ואמר, (תהלים כד) ליי' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה, פיון דאמר ליי' הארץ ומלואה, אמאי תבל ויושבי בה, וכי תבל לאו מן ארעא הוא. אלא הכי קאמר, ליי' הארץ ומלואה, דא ארעא קדישא, דאקרי ארץ החיים. תבל ויושבי בה, דא שאר ארעאן, כמה דאת אמר (תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק, דתבל בצדק תליא, וכלא חד מלה.

רבי חייא אמר, ליי' הארץ ומלוואה. הארץ תינח, ומלוואה מאי היא. אלא אלן נשמתין דצדיקייא. תבל ויושבי בה, תבל: דא ארעא דלתתא. ויושבי בה: אלן אינון בני נשא. אמר רבי יוסי, אי הכי במאי אוקימנא כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכווננה. אמר ליה ודאי הכי הוא, דההיא ארץ החיים על ימים יסדה ועל נהרות יכווננה, דכלהו נפקי מההוא נהר עלאה דנגיד ונפיק מעדן, ובהו אתתקנת לאתעטרא במלפא קדישא, ולמיזן עלמינן. (יבגין כד).

רבי חייא אמר, לה' הארץ ומלוואה, מילא הארץ, מה זה ומלוואה? אלא אלו נשמות הצדיקים. תבל ויושבי בה. תבל - זו הארץ שלמטה. ויושבי בה - אלו הם בני האדם. אמר רבי יוסי, אם כך, במה בארנו פי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכווננה? אמר לו, ודאי כך זה, שאותה ארץ החיים על ימים יסדה ועל נהרות יכווננה, שכלם יוצאים מאותו הנהר העליון ששופע ויוצא מעדן, ובהם מתתקנת להתעטר עם המלך הקדוש ולזון את העולמות. (וימושום כד)

מי יעלה בהר יי' וגו', נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי וגו'. נפשו פתיב, מהו נפשי ונפשו. אלא כלא חד מלה, כמה דאת אמר (עמוס 1) נשבע אדני יהוה בנפשו (שמואל א, ב) כאשר בלבבי ובנפשי יעשה. ודוד מלפא אתאחיד בההוא לב ובההוא נפש, ועל דא לא נשא לשוא נפשו.

מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא נפשי וגו'. נפשו פתיב, מה זה נפשי ונפשו? אלא הכל דבר אחד, כמו שנאמר (עמוס 1) נשבע אדני יהוה בנפשו. (שמואל א-ב) כאשר בלבבי ובנפשי יעשה. ודוד המלך נאחז באותו לב ובאותה נפש, ועל כן לא נשא לשוא נפשו.

עד דהוו אזלי, אערעו בחד בר נש, ואנפוי מליין מכתשין, וההו קם מתחות אילנא חד, אסתכלו ביה, וחקמו (דף מ"ו ע"א) אנפוי סומקין באינון מכתשין. אמר רבי חייא מאן אנת. אמר ליה יודאי אנא. אמר רבי יוסי חטאה הוא, דאי לאו הכי, לא אתרשימו אנפוי באלין מרעין בישין, ואלין לא אקרון יסורין דאהבה. אמר רבי חייא הכי הוא ודאי, דיסורין דאהבה מתחפין אינון מבני נשא. תא חזי, דכתיב אדם פי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת. הא תלת זינין הקא, וכלהו אקרון נגע צרעת, הדא הוא דכתיב והיה בעור בשרו לנגע צרעת. מאי נגע צרעת. סגירו. סגירו בכלא, וכתיב והובא אל אהרן הכהן וגו'. אבל אינון דיתחזון לבר

בעודם הולכים, פגשו באיש אחד, ופניו מלאות במכות, והיה קם מפתח אילן אחד. הסתכלו בו, וראו פניו אדמות באותן המכות. אמר רבי חייא, מי אתה? אמר לו, אני יהודי. אמר רבי יוסי, חוטא הוא, שאם לא כך, לא נרשמו פניו באלו החלאים הרעים, ואלו לא נקראים יסורים של אהבה. אמר רבי חייא, כך הוא ודאי, שיסורים של אהבה מכסים הם מבני אדם.

בא ראה, שכתוב אדם פי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת. הנה שלשה מינים כאן, וכלם נקראים נגע צרעת. זהו שכתוב והיה בעור בשרו לנגע צרעת. מה זה נגע צרעת? הסגרה, הסגרה בכלל, וכתוב והובא אל אהרן הכהן וגו'. אבל